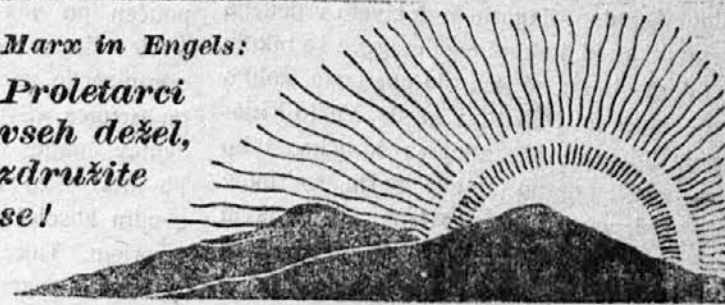

RDEČI PRAPOR

GLASILO KOMUNISTIČNE STRANKE JUGOSLAVIJE.

Izhaja vsako sredo in soboto. — Uredništvo in uprava lista je v Ljubljani, Krekov trg št. 10. — „RDEČI PRAPOR“ velja v Jugoslaviji mesečno 8 K; v zasedenem ozemlju (Primorju) četrtletno 9 lir, v Nemški Avstriji, Češkoslovaški, Madžarski in Nemški četrtletno 30 jgs. K; v Ameriki polletno 1 dolar. — Oglasi se računajo enostopno za milimeter po 1 K.

Marx in Engels:
**Proletarci
vseh dežel,
združite
se!**

Slava žrtvam delavske solidarnosti!

Sodrug, sodružice in vsi, ki občutite trpljenje delavskega razreda, vdeležite se v nedeljo dne 8. t. m. ob 3. uri popoldne velike vrtno veselice, ki se vrši na Koslerjevem vrtu v Sp. Šiški, v prid žrtvam delavske solidarnosti!

Žrtvujte vsi, kar je v vaših močeh! Ne pozabite, da je rešitev delavnega ljudstva samo v njegovi solidarnosti!

Rešitev proletarijata je v proletarijatu samem! Nihče delavnemu ljudstvu ne bo pomagal, ako si ne pomore samo. Današnji dan naj bo dostojno posvečen spominu tistih proletarcev, ki jih ni več med nami, ker so pali kot nedolžne žrtve delavske solidarnosti. Najlepši spomin na njih pa bo v danih razmerah ta, da storimo vse, kar je v naših močeh, da se otarejo solze onim, ki so ostali za njimi brez rednika. Spomnimo se vseh onih, ki še danes, po tolikih mesecih, trpe vsled tega, ker so spolnjevali čisto navadno razredno dolžnost.

N. Lenin, Moskva, 15. aprila 1919.

Tretja internacionala, njeno mesto v zgodovini.

Imperijalisti »ententnih« dežel blokirajo Rusijo z namenom, da odrežejo republiko sovjetov kot kužno gnezdo od kapitalističnega sveta. Ti ljudje, ki se bahajo z »demokratizmom« svojih ustanov, so v sovraštvu proti sovjetski republiki tako zaslepljeni, da niti ne opazijo, kako sami sebe smeše. Pomislimo samo to: najnaprednejše, najbolj civilizirane in »demokratske« dežele, ki so do zob oboževane in v vojaškem pogledu nedeljivo vladajo nad celo zemljo, se boje ognja idealne nalezljivosti, ki izhaja iz uničene, gladujoče, zaostale in, kakor trdijo, celo napol divje dežele! Že to protirečje samo odpira delavskim množicam vseh dežel oči in pomaga razkrinkavati hlinjenje imperijalistov Clemenceau-a, Lloyd George-a, Wilsona in njihovih vlad.

Nam gre v prilog ne samo ta zaslepljenost kapitalistov iz sovraštva do sovjetov, ampak tudi njihovi medsebojni spori, ki jih tirajo, da si mečejo eden drugemu polena pod noge. Sklenili so med seboj pravcato zaroto, da molče kakor mrtveci, ker se bolj boje kakor vsega, da bi se razširile resnične vesti o sovjetski republiki sploh, posebno pa se boje njenih oficialnih dokumentov. Edino glavni organ francoskega meščanstva »Le Temps« je vendar-le objavil novico o ustanovitvi tretje komunistične internacionalne v Moskvi.

Radi tega izrekamo glavnemu organu francoskega meščanstva, temu voditelju francoskega šovinizma in imperijalizma, našo najvdanejšo zahvalo. Pripravljeno smo poslati časopisu »Temps« slavno spomenico kot znak našega priznanja zato, ker nam tako srečno in spretno pomaga.

Iz načina, kako časopis »Temps« stilizira svojo vest na podlagi našega radija, se s popolno jasnostjo razvidijo motivi, ki so vodili to glasilo denarne vreče. Hotel je zbosti Wilsona: Poglejte vendar, kakšni so to ljudje, s katerimi se spuščate v pogajanja. Modrijani, ki pišejo po naročilu denarne vreče, ne opazajo, da se je njihovo strašenje Wilsona z boljše viki spremenilo v oči delavskih množic le v reklamo za boljše vike. Še enkrat: organu francoskih milijonarjev najvdanejša zahvala!

Ustanovitev tretje internacionalne se je vršila v takih okoliščinah, da ne morejo nikake prepovedi, nobeni malenkostni in klaverni manevri imperijalistov »entente« ali služabnikov kapitalizma, kakor Scheidemannovcev v Nemčiji, Rennerjev v Avstriji zaprečiti, da bi se vest o tretji internacionalni ne razširila in si pridobila simpatij med delavskim razredom celega sveta. Te okoliščine ki je ustvarila proletarska revolucija, ki ni rastle samo z vsakim dnem, temveč z vsako uro. Ta milieu je ustvarilo sovjetsko gibanje med delavskimi množicami, ki je doseglo že tako moč, da je postalo že res internacionalno.

Prva internacionala (1864.—72.) je postavila temelj internacionalni organizaciji delavcev s tem namenom, da pripravi revolucionarni sunek proti kapitalizmu. Druga internacionala (1889.—1914.) je bila internacionalna organizacija proletarskega gibanja, ki se je razrašala v široko, kar je začasno zmanjšalo višino revolucionarnega nivoa in začasno utrdilo oportunistem, česar posledica je bil sramotni polom te internacionalne.

Tretja internacionala je bila faktično ustvarjena leta 1918., ko je dolgoletni proces

boja z oportunistom in social-šovinizmom, posebno med vojno, pripeljal do tega, da so se v celi vrsti držav ustanovile komunistične stranke. Formelno se je ustanovila tretja internacionala na svojem prvem kongresu, marca 1919. v Moskvi. In značilna črta tretje internacionalne, njen poklic, da izpolni Marksovo oporoko in jo oživi, da uresniči večne ideale socializma in delavskega gibanja — ta značilna črta tretje internacionalne se je pojavila iz svojega zasnutka tako, da se je novo, tretje »internacionalno delavsko društvo« že takoj v neki meri pokrivalo z zvezo socialističnih sovjetskih republik.

Prva internacionala je postavila temelj boja internacionalnega proletarijata za socializem.

Druga internacionala je bila doba razširjanja poprišča za gibanje množic v celo vrsto dežel.

Tretja internacionala je prevzela sadove dela druge internacionalne, odrezala oportunistične, socialno šovinistične, meščanske in malomeščanske izrastke in je pričela udeleževati diktaturo proletarijata.

Mednarodna zveza strank, ki vodi naj-revolucionarnejše gibanje na svetu, gibanje proletarijata, ki hoče zrušiti jarem kapitala, ima sedaj posebno trdno oporišče, ki ga do sedaj ni bilo: več sovjetskih republik, ki v sebi oživotvarjajo v mednarodnem merilu diktaturo proletarijata in njegovo zmago nad kapitalizmom.

Svetovno-zgodovinski pomen tretje komunistične internacionalne je v tem, da je pričela z udeleževanjem Marksovega velikega gesla, gesla, ki izvira iz stoletnega razvoja kapitalizma in delavskega gibanja, gesla, ki se izraža v pojmu: diktatura proletarijata.

To genijalno predvidenje, ta genijalna teorija postaja resnica.

Te latinske besede so sedaj prevedene na vse jezike sodobne Evrope, še več, na vse jezike sveta.

Pričela se je nova doba svetovne zgodovine.

Človeštvo se otresa zadnje oblike suženjstva, kapitalističnega ali najemnega suženjstva.

Ko se človeštvo osvobodi tega suženjstva, bo namerilo svoj prvi korak v pravo svobodo.

Kako se je moglo zgoditi, da je prva dežela, ki je uresničila diktaturo proletarijata, organizirala sovjetsko republiko, bila ena najbolj zaostalih dežel Evrope? Ne bomo se zmotili, če rečemo, da je ravno protislovje med zaostalostjo Rusije in njenim »skokom« do najpopolnejše oblike demokratizma, preko meščanskega demokratizma do sovjetske ali proletarske republike, da je bilo ravno to protislovje (ne glede na pritisk oportunističnih navad in filistrskih predsodkov, pod čigar vplivom je bila večina voditeljev socializma) eden vzrokov, ki so na zahodu najbolj otežkočili in zavlačevali razumevanje vloge sovjetov.

Delavske množice so po celem svetu takoj instiktivno razumele pomen sovjetov kot orožja proletarijata in oblike proletarske države. Samo po oportunistični skvarjeni »voditelj« so oboževali in še obožujejo meščansko demokracijo, ki jo imenujejo »demokracija sploh«.

Ali se je čuditi, da je uresničenje proletarske diktature najprej pokazalo »protislovje« med zaostalostjo Rusije in njegovim »skokom« preko meščanske demokracije? (Dajle.)

KOMUNISTIČNA STRANKA JUGOSLAVIJE

vabi tem potom vse svoje somišljenike in one, ki trpe od današnjega družabnega reda, na

javen shod

ki se vrši to nedeljo, dne 8. avgusta t. l. ob 10. uri dopoldne na prostoru pred pošto, ob Dunajski cesti.

Dnevni red: **Konstituanta in delavno ljudstvo.**

Govore sodrug iz Slovenije, Hrvatske in Srbije.

Udeležite se shoda vsi, da spoznate vzvišene in človekoljubne cilje naše stranke, stranke tlačnih in izkoriščanih.

Odbor kraj. poi. org. Komunistične Stranke Jugoslavije.

Za red bodo skrbeli naši, z rdečimi zgakci opremljeni reditelji, ki jih mora vsak upoštevati.

Svetovna revolucija.

(Konec.)

Ali bodo v sili storili to buržuazni razredi?

Ne. In sicer zato ne, ker nočejo, ker zakoni socialne narave teh razredov ne dovoljujejo kaj takega storiti. Če bi svetovna buržuazija sklenila, da udeleži te pogoje, bi ona s tem umorila samo sebe.

In zakaj?

Uvedba skupnega gospodarskega središča za točno preskrbo vseh sredstev in njihovo razdelitev po izdelanem načrtu, sistematična ureditev glede proizvodnje vsake pokrajine pomenja sledeče:

Uničenje svobodne konkurence kapitalistov po posameznih deželah in konec borbe nacionalnega imperijalističnega kapitala med posameznimi državami. Če bi se namreč delalo po skupnem načrtu in ustvarjali produkti ne radi razkošja in dobička, ampak zato, da bi se zadovoljilo potrebam in se dvignilo svetovno gospodarstvo, se s tem onemogoči borba med posameznimi kapitalisti, kot med kapitalisti v skupinah. Vsaka tovarna, vsaka industrijska družba, vsaka država bi se morala podvreči volji gospodarskega centra. Vsaka produkcijska organizacija bi morala proizvajati ne toliko, kolikor bi ji neslo dobička, ampak toliko, kolikor bi bilo po skupnem načrtu najbolj koristno za vse gospodarstvo.

Ali je to možno za kapital?

To je samoumno, dejanje proti njegovi naravi. Kajti s tem bi uničil drug svoj življenjski zakon: samonarščanje. Kapital mora rasti, mora brezpogojno prerasti samega sebe s požiranjem delavske nadvrednosti in drugih, šibkejših kapitalistov. Vsaka ovira, vsaka omejitev svobodnega narščanja je čin proti obstoju kapitala. Kapitalist neha biti, kakor hitro se mu odvzame možnost resnične premoči nad drugimi kapitalisti in nad samim seboj.

Buržuazija nikakor ne more urediti produkcije, ker noben kapitalist ali kapitalistični urad ne da pravih informacij o svojem podjetju in početju, vsak prikriva resnico, ker ima pred očmi samo lastno korist.

Torej na noben način ne more pravično, razumno razdeliti bogastev. Kapitalu ni na tem, kaj je največja potreba za njegovo okolico, katere, za ljudstvo najpotrebnejše stvari mora proizvajati, ampak samo na tem, da bi kolikor mogoče povečal svoje bogastvo.

In zato vlada danes po vsej srednji in zapadni Evropi ter po vsej »napredni, svo-

bodni« Ameriki kaos, anarhija, nakopičevanje nepotrebnih produktov, gonja za dobičkom in bogastvom, izrabljanje in izsesavanje vse gospodarske sile kapitalističnega sveta, neekonomsko, neproduktivno izrabljanje teh sil, pešanje proizvodnje in vedno močnejše in čilejše narščanje nezadovoljstva širokih mas radi teh groznih razmer.

In to nam priča in potrjuje sleherni dan. Mi vidimo, da se v najbolj urejenih državah gospodarstvo ne dviga, ampak da vedno bolj razpada in se ruši, da se ne obnavljajo niti stare razmere, ampak da še današnji nivo proizvodnje pada, kar povzroča druginjo, visoke cene itd. Mi vidimo, kako se bori svetovni imperijalizem sam s svojimi zakoni, ki vidi, čuti in razume svoj bližnji pogin in nima nobene moči kot v nezavesti, da bi se rešil in se ne pogreznil v močvirje.

Ali čim bolj desorganizirajo ti gospodje gospodarstvo, tem večjo vznemirjenost, uporno nezadovoljnost povzročajo. V buržuazijska in malomeščanska srca se naseljuje slutnja žalostne smrti, a v proletarskih prsih raste vedno globlje in izrazitejše nezadovoljstvo, ki izbruhne zdaj pa zdaj v ognju kot podzemski vulkan, to so — stavke. Stavke zmanjšujejo produktivnost gospodarskega mehanizma, povečavajo desorganizacijo, še bolj širijo nezadovoljnost in tirajo kapitalistični sistem v smrt.

In z vsakim dnevom bolj zmaguje zavest: stari sistem svetovnega gospodarstva ne more preprečiti gospodarskega poloma, ker je že preživel svojo dobo, ker niti ne pozna metode, po kateri bi zmanjšal bedo in zmedo, ki je nastala po vojni. Zato mora priti radikalen, korenit preobrat.

Tako pretvarjajo ekonomične, produkcijske razmere z neizogibno konsekvenco narščanja, socialne in politične ideale. Še nedavno so veljali boljše vize, sovjetska vlada, komunistični ideali gospodarstva za nekaj stranskega, divjega, absolutno nemogočega. Toda polagoma prihaja svet k prepričanju, da morejo edino komunizem, nove metode gospodarskih in političnih odnosov rešiti ljudstvo zla, ekonomičnega silubozanja, pogina kulture in ustvarjajočih sil vsega sveta. In to prepričanje ne zmaguje in se ne utrjuje samo v proletarijatu, ampak že tudi v drugih socialnih razredih. Samo svetovno gospodarstvo, upravljano po enotnem načrtu, in uničenje anarhije in svojevoljnosti proizvajalcev, uničenje razrednega gospodarstva buržuazije, razporeditev bogastva po kolektivno delajočih in ustvarjajočih silah — samo to more roditi pozitivne, velike uspehe za vse ljudstvo.

In čim bolj preveva ta zavest široke kroge, tem bolj narašča nezadovoljstvo, nestrpnost, stremljenje — udeležiti to zavest, odstraniti s poti vse ovire. Z druge strani pa, čim bolj razumevajo, čutijo in vidijo to gospodarsko razredno in sklepajo raznovrstne zakone, s katerimi bi uničili sovražnike svojega reda in nasilja. Zato se kopiči vedno silnejša energija sovražnosti, vedno pogosteje izbruhnejo požari sredi sovražnih razredov. In brez dvoma bo prej ali slej, v tej ali oni obliki, izbruhnil ta vulkan na socialni površini z veličastnim pohodom svetovne komunistične revolucije.

»Kulturnost« oblik te bodoče razredne borbe na zemeljskem planetu, dolgotrajna, termin začetka in konca ni zavisen od »kulturne stopnje« tega ali onega naroda, dežele ali države, ampak od sile in intenzivnosti nakopičene razredne energije v dotični deželi in od odpornih sil gospodajočega razreda. Če začne v kaki deželi buržuazija razumevati zgodovinsko potrebo in neizogibnost prehoda k drugim oblikam svetovnega socialnega ustroja ter se začne sama umikati s svojih postojank brez boja, bo tam borba zavzela milejšje oblike. Če pa bo v drugi državi, zaslepljena po svojih vladnih aparatih, mislila, da more z njimi zadušiti vstajajoče sile revolucije, bo prišlo tam do neusmiljene, ljute, krvave, »nekulturne« borbe.

In važne niso oblike, ampak boji sami in njihov konec. Konec bo s popolno gotovostjo — zmaga proletarijata, diktatura delavskih razredov, uničenje razrednega sistema socialnega človeškega ustroja in prehod h komunističnemu gospodarstvu vsega življenja na zemlji.

Tako bo svetovna komunistična revolucija, ki jo širi ruski proletarec z rdečim praporjem v roki in s krvavo bakljo, morada kmalu upepelila buržuazno Poljsko! In za poljskimi sovjeti vstanejo nemški, azijski, indijski, ki bodo združeni s francoskimi delavci razobesili rdeči prapor v pariškem Versaillesu in proglašili na grobeh brezmočne buržuazije in razvalinah starega reda krivice, nasilja in zla novo dobo, dobo skupnega dela, življenja, ljubezni. Prorokovanje velikega Marksa se uresničuje in se bo končno udeležilo, skoro bo zedmil njegov veliki klic: »Proletarci vseh dežel, združite se!« ljudstva vsega sveta v bratski svobodi.

Proletarec Slovenije, ne spi, zavedaj se, v kaki velik dobi živliš in ta misel naj te spremlja povsod in vsikdar, da ti ne bo očitala vest, da nisi solidarno z milijoni svojih sodrugov pomagati pri gradbi novega sveta!

Napredovanje rdeče armade. Sovjetska Rusija hoče skleniti s Poljsko mir in ne samo premirje. Zato se je poljska delegacija vrnila iz Baranovičev v Varšavo po nova navodila. Boj se nadaljuje na celi črti. Ruske čete so si izsilile prehod čez Bug v širini 100 vrst in prodirajo koncentrično proti Varšavi. Poljaki se umikajo brez prave discipline. Varšava se smatra kot izgubljena. Vlada, tuji diplomati in buržujji se selijo v Krakov. Kamor pride ruska vojska, se povsod snujejo poljski delavski, kmečki in vojaški sovjeti. Tudi v delu dežele, ki jo drži še v rokah poljske buržuazije, se opaža močno revolucionarno komunistično gibanje. Čas sovjetske Poljske je na vidiku.

